

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3009

Vragen van het lid **Laçin** (SP) aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en de Minister voor Medische Zorg over *de brief «Voortgang onderzoek asbest in cosmetica» en het bericht «Johnson & Johnson moet schadevergoeding van 4 miljard euro betalen»* (ingezonden 16 juli 2018).

Antwoord van Minister **Bruins** (Medische Zorg), mede namens de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (ontvangen 28 augustus 2018). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 2883.

Vraag 1

Bent u op de hoogte dat er verschillende onderzoeksmethoden bestaan om onderzoek te doen naar asbest in talkhoudende producten?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Welke onderzoeksmethode is gebruikt om deze 296 producten te onderzoeken? Kunt u uitleggen waarom er voor deze onderzoeksmethode is gekozen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Alle 296 producten zijn door een geaccrediteerd laboratorium volgens de in de NEN 5896 aangegeven methode Scanning electron microscopy method (SEM/RMA) onderzocht op asbest. In de Productenregeling asbest en de NEN 5896 wordt de polarisatielichtmicroscopie voorgeschreven, zonodig aangevuld met de SEM/RMA methode voor de detectie van asbest in talk. Met de aanvullende SEM/RMA wordt vastgesteld welk mineraal als vezelstructuur zichtbaar is in een monster. Vanwege de samenstelling van de onderzochte talkhoudende cosmetica producten is door het laboratorium direct gekozen voor de SEM/RMA methode.

¹ Brief van de Minister voor Medische Zorg en Sport over «Voortgang onderzoek asbest in cosmetica», Kamerstuk 25 834, nr. 146.

Vraag 3

Bent u bereid om de onderzochte 296 producten opnieuw te onderzoeken met een onderzoeksmethode die ook voldoet aan de geldende NEN-norm (Nederlandse Normalisatie Instituut, NEN5896, bijlage C) en waarmee het onderzoek nauwkeuriger gedaan kan worden, namelijk de methode zoals het Comité Asbestslachtoffers en Nomacon in opdracht van EenVandaag hebben gebruikt en die ontwikkeld is door de Amerikaanse wetenschapper Sean Fitzgerald? Zo ja, wanneer gaat u dit in gang zetten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Nee, ik ben niet bereid de 296 producten opnieuw te laten onderzoeken. In de Productenregeling asbest is de NEN 5896 voorgeschreven voor de bepaling van de aan- of afwezigheid van asbest (zie ook antwoord²). De monsters zijn onderzocht volgens de in de NEN 5896 opgenomen procedures. TNO heeft aangegeven dat het analyseren conform deze voorgeschreven methode geschikt en voldoende accuraat is voor het aantonen en identificeren van asbest in talkhoudende producten tot een niveau van ca 0,01% m/m (= 100 mg/kg droge stof). Daarom acht ik nader onderzoek met een andere methode niet nodig.

Vraag 4

Bent u in detail bekend met de onderzoeksmethode, waarbij het talkhoudende product wordt opgelost in water en alcohol, vervolgens in een ultrasoonbad geplaatst wordt, daarna gefilterd wordt met een 0,2 micron filter en vervolgens onder de SEM-microscoop geplaatst wordt? Bent u ook bekend met het feit dat deze methode zeer effectief is voor onderzoek naar asbestverontreiniging in talk en dat deze methode wordt voorgedragen als ISO-norm in september van dit jaar?

Antwoord 4

Ja, ik ben bekend met deze onderzoeksmethode en weet dat dit onderwerp geagendeerd staat voor de ISO vergadering in september. Ik wacht de uitkomst van deze vergadering af.

Vraag 5

Bent u bekend met het bericht «Johnson & Johnson moet schadevergoeding van 4 miljard euro betalen»?³

Antwoord 5

Ja

Vraag 6

Hoeveel producten van Johnson & Johnson worden er verkocht in Nederland?

Antwoord 6

Ik beschik niet over deze informatie.

Vraag 7

Hoeveel producten van Johnson & Johnson zijn er meegenomen in het onderzoek dat uitgevoerd is door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)?

Antwoord 7

Er zijn 3 producten van Johnson & Johnson meegenomen in het onderzoek.

² NU.NL, 13 juli 2018, Johnson & Johnson moet schadevergoeding van 4 miljard euro betalen (<https://www.nu.nl/economie/5362097/johnson--johnson-moet-schadevergoeding-van-4-miljard-euro-betalen.html>)

³ NU.NL, 13 juli 2018, Johnson & Johnson moet schadevergoeding van 4 miljard euro betalen (<https://www.nu.nl/economie/5362097/johnson--johnson-moet-schadevergoeding-van-4-miljard-euro-betalen.html>)

Vraag 8

Bent u bereid om aanvullend onderzoek te doen naar de talkhoudende producten van Johnson & Johnson? Zo ja, wanneer gaat u hier opdracht toe geven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Er is geen aanleiding om aanvullend onderzoek naar producten van Johnson & Johnson te doen.⁴ De mogelijke asbest contaminatie van Johnson & Johnson talkpoeders stamt van voor de jaren »70 van de vorige eeuw. De rechtszaken in de VS gaan over vrouwen die van kinds af aan Johnson & Johnson producten hebben gebruikt waarbij de blootstelling deels plaatsvond via andere kanalen dan de huid.

---

⁴ <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/cosmetica/documenten/consument/consumentenartikelen/non-food/cosmetica/advies-risicos-van-asbest-in-talkhoudende-cosmetische-producten>